

Onze beenderen zijn verdord. Onze hoop is vervlogen. Het is met ons gedaan. Precies dit gevoel wekt de profeet Ezechiël bij ons op wanneer hij vertelt over het dal van de dorre doodsbeenderen. Het kan niet waar zijn dat deze beenderen weer worden samengevoegd tot een skelet met pezen erop, vlees, huid waarin God weer de levensadem blaast.

En dit is nu precies wat God gaat doen met zijn volk dat in ballingschap is weggevoerd. De ballingen zelf zien er geen gat meer in: "Onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden." Op sterven na zijn ze dood.

Sommige dingen durven we niet te denken, net als deze ballingen. Vooral als ze niet logisch zijn. We willen liever geen energie steken in verwachtingen die toch niet zullen uitkomen. We proberen de hopeloosheid van de situatie onder ogen te zien en zo goed en zo kwaad als dat gaat er langzaam vrede mee te krijgen. Doffe berusting. Vanuit menselijk gezichtspunt lijkt dit de enige mogelijkheid.

Nu we al een jaar in een pandemie leven die het normale leven, het actieve leven, het leven met veel afleiding stilgelegd heeft, hoor je vaak de uitdrukking dat we snakken naar licht aan het einde van de tunnel. Het vaccin moet daarvoor gaan zorgen. Want als dat niet werkt.... Je moet er niet aan denken! Ik hoop dat de vaccins op den duur een zekere zorgeloosheid en speelse vrijheid terugbrengen, dat de angst voor de ander zal kunnen slijten. Maar tot die tijd leert het nadenken/mijmeren over visioenen dat we niet alleen op dat licht gericht moeten zijn. De tunnel, het donker waarin we samen zijn kan ook een ander licht werpen op ons bestaan. Kan ons –ook helpen om terug te keren naar een bestaan in verbinding met de aarde en al wat leeft. Kan de menselijke maat terugbrengen en het besef dat onze levens met elkaar verbonden zijn. De meeste Bijbelse visioenen ontstonden niet in goede tijden, maar juist als het donker was, als er chaos was, ballingschap, als het recht van de sterkste regeerde.

Hoe vier je dan Pasen, het leven, tijdens een Corona-crisis? In het verhaal van Pasen komen er vrouwen bij het graf en treffen het leeg aan: 'Ze vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Hun eerste reactie was angst. Wat dat lege graf kon betekenen, ze wisten het niet. Het lege graf was niet een ontkenning van de dood. Het lege graf is een vraagteken, een nog groter gemis dan er al was.

Zoals het nu belangrijk is om stil te staan bij wat we missen. Zoals de vrouwen dat moesten. Pas verderop, later, deden de vrouwen nieuwe ervaringen op, over hoe het leven doorging. Eerst was er angst en leegte. Zoals wij nu ook niet weten hoe het leven straks zal zijn. Als je stil staat bij verlies, ruimte maakt voor rouw, kun je op nieuwe levenslust stuiten. Die leegte is angstaanjagend, zoals het lege graf dat ook was voor de vrouwen die ermee werden geconfronteerd. Pasen vieren nu is onwerkelijk.

De jongeren bij mij op school vertellen hoe in de war ze zich voelen, somber. Alles is anders. We voelen ons leeg, afgesneden. Nu is Pasen vieren altijd een lastig feest geweest. Opstanding, geloven in het leven, lijkt naïef. En precies daarom is het nodig. Omdat we bang zijn voor de dood en geloof nodig hebben in het leven en de liefde. Het is nooit anders geweest. Pasen is altijd gevierd in een wereld vol lijden en onrecht, en juist daarom werd het gevierd. Misschien voelen we het nu meer. Zit het ons nu dichter op de hielen.

Vanuit de traditie is Pasen soms ingewikkeld maar ook een hoopvol feest. Ingewikkeld omdat het over lijden, over verraad en over angst gaat. Zaken die we liever niet onder ogen zien. Maar tegelijkertijd is er ook de hoop. Pasen leert ons misschien wel dat er altijd weer nieuwe kansen zijn. In de natuur zien we het gebeuren. Het nieuwe leven spat uit de grond. Wat dor en dood was begint weer pril groen te worden. Knoppen in de bomen staan op springen.

Ik zal jullie mijn adem geven zodat jullie weer tot leven komen, ik zal jullie terugbrengen naar je land, en jullie zullen beseffen dat ik de ENE ben. Wat ik gezegd heb, zal ik doen.

Zo eindigt het visioen van Ezechiël, hoopvolle woorden, woorden die we mee mogen dragen deze Pasen en alle dagen samen met de woorden van psalm 30.

Ik ging in rouw, jij hebt mij
gekleed in blinkend wit.
En nu zing ik dit lied:
Dank je, dat ik weer leef.
De avond komt met droefheid,
met vreugde de nieuwe dag.

Moge het zo zijn.

Ans Ponger
3 april 2021